

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Ragyogó diadalok napja

A kárpáti orosz seregek megsemmisülés előtt — Lodz körül a németek 40,000 oroszot fogtak el — Déli seregeink áttörték a szerbek centrumát — A törökök megszállták a Suez-csatornát

Ragyogó diadalok egész sorozatának örömteljes híreit hozta nekünk a mai nap. — Északon és délen, nyugaton és keleten, ahol csak lobognak a világháború lángjai, mindegyütt győzelem kíséri a magyar, az osztrák, a német és a török hadak útját és siralmas, vésteljes bukás fenyegeti a tüz-océán szörnyeiének földézőit.

Lengyelországban retentő vereséget szenvedtek ismét az oroszok. Abban az óriási túsában, melyet a Lodz—Lowicz vonalon több mint egy hete kezdtek a Kutno után diadalmasan előnyomuló szövetségeseinkkel, csak foglyokban egy hadtestnyi katonájukat vesztették el s a németek zsákmányául elhagyott ágyuk, gépfegyverek és egyéb hadiszerek száma messze meghaladja egy hadtest tüzérségi és gyalogsági felszerelését. És mégis, e gyönyörű diadal után is azt jelenti a német főhadiszállás, hogy ezen a vonalon még mindig nincs döntés. Az orosz hadvezetőség, a mely az embert is csak munició gyanánt kezeli, új tömegeket dobott a németek ágyui elé s a véres csaták tovább tartanak. Várnunk kell tehát még néhány napig, amíg az orosz ember-municiót még tovább apasztja Hindenburg hadserege s újabb győzelmével a teljes diadalról számolhat be.

A mi orosz háborunk is diadalmas eseményeket produkál. Lengyelországban és Galiciában sikereket értek el csapataink, a Kárpátok alján pedig most készítik elő a megsemmisülést a még magyar területen szürkülő hordákra, hogy egyetlen muszka se vihessen híret a második kaland vérfagyasztóan csufos bukásának.

Szerbiában harcoló vitéz hadseregünk előnyomulása legyőzte az újabb akadályokat is, melyeket a természet mostohasága s a szerbek kétségbeesése állított útjába. Potiorek tábornok, a győzelemhez szokott hadvezér, áttörte a szerb haderő centrumát s Lazarevácából tovább törtető hősi seregei már az ellenség szíve felé viszik a halált.

Az izlám szent háborúja még csak a szervezés stádiumában van, de az ententenak mind három állama kapott már belőle izelítőt. Új győzelmektől hajtva nyomulnak előre a török seregek a Kaukázusban, afrikai háborujuk legfrissebb eredménye pedig kétségbeesést és jajkiáltást fog kelteni Angliában. A törökök, akik bámulatos gyorsasággal haladtak keresztül a Sinaj-félsziget sivatagán, megszállták és elzárták a Suez-csatornát. India kulcsa

immár a törökök kezében van. Franciaország sem kerülte el a szent háború lángjait: *Marokkóban már csak volt ur a francia, az izlám*

fiainak lázadása teljes ebben a gyarmatában, Algír és Tunisz pedig ezután jön sorra. Az entent hatalmának összeomlása közel van.

Az oroszok kiűzése a Kárpátokból

Budapest, november 26. A Magyar Távirati Iroda jelenti Nyiregyhádról:

Az ungvári főispántól érkezett értesítés szerint csapataink az uzsoki szorosban a be-tört ellenséget megverték és kiszorították az ország területéről.

A zempléni főispán ugyancsak győzelemről ad hírt. A Zemplénbe beengedett ellenséget bekerítve megvertük. Az oroszok vesztesége ezen a helyen nagy. Az ellenség az ország területéről mindenholnan megkezdte a visszavonulást.

A betörő csapatok megsemmisülés előtt

Budapest, november 26. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) — A Magyarország tudósítója jelenti:

Hadseregünk tegnap újból megütközött a Zemplén területére benyomult oroszokkal és 2000 embert foglyul ejtett közülük. Az Ungmegyéből kivert ellenséget csapataink Uzsokon túl üldözték. Csak órák kérdése, hogy a betörő oroszokra iszonyu csapást mérjünk.

Nyiregyháza, november 26. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) Sáros megye alispánja jelenti, hogy az oroszokat Sáros megye egész területéről teljesen kiverték.

A németek óriási diadala Lodznál 40000 orosz fogoly, 70 ágyú és 166 gépfegyver

Berlin, november 26. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Kelet-Poroszországban a helyzet változatlan.

Mackensen tábornok harcaiban Lodznál és Lowicznál az I. és a II. orosz hadsereg és az V. orosz hadsereg részei súlyos veszteséget szenvedtek. Sok halotton és sebesültön kívül az oroszok nem kevesebb, mint körülbelül 40,000 sebesületlen foglyot vesztettek. 70 ágyút, 160 löszerkocsit és 166 gépfegyvert zsákmányoltunk és 30 ágyút használatlaná tettünk.

Fiatal csapataink azon részei, amelyek e harcokban résztvettek, a nagy áldozatok ellenére is fényesen beváltak.

Ha ilyen eredmények után sem sikerült a döntést kiküzdeni, annak oka további erős ellenséges erőknek kelet felől és dél felől való beavatkozásában rejlik. Ezeknek támadásait tegnap mindenütt visszavertük, a harcok végleges kimenetele azonban még hátravan.

Höfer jelentése

Budapest, november 26. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) Hivatalos jelentés, érkezett este 8 órakor:

Orosz-Lengyelországban a csata az arcvonal nagy részén az álló harc jellegét öltötte.

Nyugat-Galiciában csapataink a Dunajec alsó folyásán át előnyomult orosz erőket visszatartják.

A Kárpátokban is folynak a harcok.

HÖFER vezérőrnagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Hálaadó istentisztelet Rákóczi sirjánál

Budapest, november 26. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) Boroevics hadseregpáncsnok a főhadiszálláson egybegyűlt újságíróknak beszélt a Kárpátokban aratott győzelmünkről.

— Az oroszok kiveréséért — ugymond Boroevics — a háború után hálaadó istentiszteletet tartunk a kassai dómban, Rákóczi sirjánál.

A törökök megszállták a Suez-csatornát

Milano, november 26. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) Az *Unione* című lap jelenti, hogy a törökök a Suez-csatorna mindkét partját megszállták és két angol gőzös elsüllyesztésével teljesen elzárták.

A seik-ül-izlam proklamációja

Konstantinápoly, november 26. A kormány a holnap megjelenő lapoknak beküldte a *szent háborura vonatkozó proklamációt*, amely e hó 21-éről (arab számítás szerint 1333. Muharrem hó 2-áról) van keltezeve.

A proklamáció a szultán-kalifa sajátkezű névelésével van ellátva és ezalatt a következő szavak állanak: „*Megparancsolom, hogy ez a proklamáció az összes muzulmán országokban elterjedtessék.*” Aláírták: a mostani seik-ül-izlam, a három korábbi seik-ül-izlam és 24 magas papi méltóság. A proklamációhoz fűzött megjegyzés kijelenti, hogy a *szent háboru az izlam ellenségei ellen irányul*, amelyek a kalifátussal szemben ellenségeskedést kezdtek. A proklamációban a seik-ül-izlam többek között a következőket mondja:

Oroszország, amely meg akarja semmisíteni függetlenségünket, amely *le akarja igazni az egész emberiséget*, az emberiség jólétének ez az évszázados borzalmas ellensége a mostani európai háboruban *egyesült Angliával és Franciaországgal*, melyek a muzulmánok millióit jármuk alatt tartják. Ezek az államok, hogy a maguk önző céljait elérjék, arra törekednek, hogy a *kalifátust*, az izlam támaszpontját és az izlam állandóságának egyetlen centrumát, amennyire csak tudják, *megrendítsék és meggyöngítsék.*

A bitorlóknak ez a csoportja, amely *három entente*-nek nevezi magát, az utolsó évszázadban elrabolta Indiát, Közép-Ázsia és Afrika legnagyobb része izlamita népeinek szabadságát és függetlenségét. Ők az okai annak, hogy Törökország egy évszázad óta elvesztette legértékesebb részeit. Miután felbuzgatták szomszédainkat, előidéztek a balkáni háborút s ezáltal ártatlan muzulmánok százezrei pusztulásának, asszonyok meggyalázásának és az izlamita templomok megbecstelenítésének lettek okozói. Ők idézték föl a mostani háborút, amelynek izzó szikráit a mohamedán nemzet szíve felé dobták és azon fáradoznak, hogy elvetemült terveikkel kioltásuk a magasztos, isteni világosságot.

A proklamáció ezután azt mondja, hogy mindazok, akik ellenségeskedést hirdetnek az izlam vallás ellen, előbb-utóbb érezni fogják az isten haragját. A kalifa, Mekka és Medina szent városainak szolgája, hogy isten segítségével minden támadástól megoltalmazza az izlam szent városait, mint Jeruzsálemet, Nedseift és Kerbelát, a kalifátus központját, szóval mindazon helyeket, ahol az izlam prófétái, szentjei és martirjai vannak eltemetve, kötelességének tartotta, hogy az idézett fetva imái szerint *általános dsihad-ra, az izlam ellenségeinek leterítésére szólítsa fel a muzulmánokat.*

A kalifátus az összes 20 és 45 év közötti ottomán alattvalókat fegyverbe szólította. A hadsereget és a flottát, amely fel van készülve, továbbá az izlamita hitoktatókat és a teológia minden növendékét, szóval a haza összes fiait egymásután a különböző harctereken koncentrállják, ahol a *szent háborút meg-*

vívják és az izlam összes hívei megkapták a parancsot, hogy vegyenek részt a *szent háboruban*, akár azáltal, hogy maguk szolgáljanak, akár pénzbeli segítséggel. — *Ennélfogva mindazok a muzulmánok, akik a nevezett kormányok zsarnoki uralma alatt a Krimben, Kazanban, Turkesztanban, Bukharában, Sivában, Indiában, valamint Kinában, Afganisztánban, Perzsiában, Afrikában és más világrészekben élnek, kötelesek erejükhez képest résztvenni az ottománokkal a szent háboruban.*

A fölhívás kiemeli, hogy *véget kell vetni annak a tragédiának, hogy az ellenséges hatalmak muzulmán alattvalóit a tegyerebb harcterekre küldik, hol a kalifa és az ő szövetségesei ellen kényszerítik harcolni őket s e végből a muzulmánoknak minden áldozatot el kell viselniök.* A proklamáció az összes mohamedánokhoz intézett azzal a felszólítással végződik, hogy teljesítsék kötelességüket s a szent szavakra emlékeztet, melyek az életben maradónak szerencsés életet, azoknak pedig, akik mint mártírok elesnek a becsület mezején, a paradicsom gyönyöreit ígéri. A fölhívás azt a meggyőződést fejezi ki, hogy isten segítségével le fogják győzni a vallás ellenségeit.

Török győzelem a Kaukázusban

Konstantinápoly, november 26., délelőtt 10 óra. A török főhadiszállás jelenti:

A tartósan rossz időjárás a Kaukázusban pillanatnyira megállította offenzív mozdulatainkat.

A Csoruk-zónába behatolt csapataink újabb győzelmet arattak: megszállták Morgult, átlépték a Csoruk folyót és ezt az állást megszállták, az ellenségtől több gyors-tüzelő ágyut, egy sebesszállító felszerelést, két autóbilit, száz lovat, továbbá löszert és egyéb tüzérségi anyagot és nagy tömeg dinamitot zsákmányolván.

A Suez-csatornánál

Milano, november 26. A török csapatok és az indiai tevéslóvasok között a Suez-csatornánál lefolyt harcokról a *Corriere d'Italia* még a következőket jelenti Alexandriából:

A törökök négy nehéz üteget visznek magukkal, amelyek közül egyet már felállítottak a csatornánál. A törököknek az a tervük, hogy ezekkel az ágyukkal szétrombolják a csatorna partján levő műépítményeket, hogy az angol hadihajókat feltartóztassák. Az angolok sok indiai csapatot hajóztak ki. Az egyiptomi lakosság között számos pánizlamista agitátor dolgozik.

Lázadás Egyiptomban

Konstantinápoly, november 26. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) A Suez-csatorna partján lakó benszüllöttek fellázadtak az angolok ellen és számos angolt leöldöttek.

Perzsa háborút kezd Oroszország ellen

Konstantinápoly, november 26. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) A „Tasviri

Efkir“ jelenti, hogy Perzsa néhány nap múlva részt fog venni az Oroszország elleni háboruban. A perzsák csak azt várják, hogy a törökök tovább nyomuljanak elő a Kaukázusban, ami meg fogja gátolni, hogy Oroszország nagyobb erőket küldjön Perzsiába.

Az északafrikai fölkelés Franciaország ellen

Berlin, november 26. A *Vossische Zeitung* jelenti Madridból:

Marokkó összes törzsei a parti törzsek kivételével megtagadták a francia területek parancsnokainak az engedelmséget és átpártoltak a fölklökhöz. Fez már teljesen el van zárva a közlekedéstől. A francia helyőrség még csak drótnélküli táviró útján tartja fenn az összeköttetést a tengerparttal. Fezben véres utcai harcokra került a sor. A bennszülöttek fenyegető módon gyülekeztek és a következő kiáltásokban törtek ki:

— *Le Franciaországgal!*

— *Éljen Raisuli!*

A tömeg összeütöközött a reguláris csapatokkal. Madridi politikai körökben erősen meg vannak győződve, hogy *Franciaország a legnagyobb stíli gyarmati háborút lesz kénytelen viselni, ha Marokkót, Dél-Algirt és talán még Tuniszt is nem akarja örökre elveszíteni.*

A belga—francia harctér

Berlin, november 26. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti: A nyugoti hadszíntéren a helyzet változatlan.

St. Hilaire és Suoin vidékén a franciáknak egy nagy erővel megindított, de gyöngén végrehajtott támadását, nagy veszteséget okozva az ellenségnek, visszautasítottuk. Apremontnál előre haladtunk.

A harc a tengerparton

Rotterdam, november 26. A belga partok lövetéséről a következőket jelentik: A németek által megerősített parti helységek, különösen a düinákban elhelyezett német tüzérség, hétfő reggel óta ismét célpontjai voltak egy angol-francia flotta ágyuinak. Alig virradt, mikor angol repülők földérintették a partvidéket, ahol a német ágyuk a legügyesebben voltak elrejtve. Miután a repülők visszatértek a szövetségesek vonalára, az utóbbiak támadást kezdtek a német gyalogság ellen Nieuportnál, kooperálva a francia hajórajjal. A németek szakadatlan ágyütüzet intéztek a szövetségesek előre haladó csapatai és a három kis cirkálóból és számos torpedónaszádból és torpedórombolóból álló hajóraj ellen.

Már délelőtt megjelent egy másik kis flotta, amely az Ostende és Westdyne közti vidéket vette tűz alá. Sem itt, sem Nieuportnál egyik fél sem tudott elérni döntő előnyt. A németeknek két üteget ugyan elhallgattattak, de az ott operáló hajóraj kénytelen volt visszafordulni a németek jól célzó tüzérsége elől. Egy torpedóromboló súlyosan megsérült.

A második hajóraj erre Seebrügge felé fordult azzal a világos szándékkal, hogy elpusztítsa a kikötőt. Még az éj beállta előtt lángbaborult a villamosművek fűtőtelepe, Herstben pedig a templomtorony erősen meg rongálódott. Seebrügge kikötő-művei rész-

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a „THEXTRA“ ill., 2.40, 4.75, 9.40 és 23. — koronás eredeti füvekben árusítom. Prospektussal készséggel szolgálók.

„THEXTRA“
ULLMANN SALAMON
Írta és csomaga nagykereskedése, a Thextra művek kizárólagos elárúsító helye. ::

— a legfinomabb és legnemesebb thealevelekből készült kivonat rumizzal, vagy a nélkül — megérkezett és azt 50
PIAC-UTCA 69. SZÁM,
— a vármegyeházzal szemben. —

ben elpusztultak. A hajóraj a sötétség védelme alatt visszavonult. Seebrügge egyes részei lángba borultak. A lakosság elmenekült. Számos lakóház és villa elpusztult.

Angol-francia epéskedés

Genf, november 26. Mintegy válaszul a legutóbbi angol közlésekre, amelyek az angol csapatok flandriai és északfranciaországi munkáját a francia fegyvertények hátrányára kiemelték, a mai hivatalos francia hadseregjelentés azt a félreérthetetlen mondatot tartalmazza, hogy a *francia csapatok végezték ott a fő munkát*. Föltűnő továbbá, hogy Joffre napi jelentése hallgat arról, hogy az angolok tegnap bombázták a flandriai partokat. — A német műszaki csapatok gyors haladása az Yser partján a francia vezérkart erősebb ellenakcióra készítette Dixmuidennél és Bitchootenál.

Szerbiai offenzívánk újabb győzelmei Lazarevac bevétele

Budapest, november 26. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *Hivatalos jelentés a déli hadszíntérről:*

Tegnap óta a Kolubara menti harcok lényeges előhaladásáról adhatunk számot.

Az ellenséges arcvonal centrumát, a lazarevaci erős hadállást, a 11-ik, 73-ik és 102-ik ezredek, amelyek harci lendületükről híresek, rohammal bevették. Ez alkalommal 8 tisztet és 1200 főnyi legénységet fogtak el, 3 ágyut, 4 löszerkocsit és 3 géppuskát zsákmányoltak.

Ljig helységtől délre is sikerült a hasonló nevű folyótól keletre fekvő magaslatokat bevenni és ez alkalommal 300 szerbet foglyul ejteni.

A Valjevtól dél felé előrenyomult hadoszlopok Kosjerici előtt állanak.

Tömeges kivégzések Belgrádban

Budapest, november 26. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) Egy szerb katona, aki a legújabb harcok közben szökött át csapatainkhoz, azt beszéli, hogy a szerb hadsereg *tömegesen megszökönek a katonák*. A hadvezetőség drákói szigorral véli elejét vehetni a szökéseknek. *Belgrádban napirenden vannak a kivégzések. Tegnap hatvan szökevényt végeztek ki.*

A nemzeti hadikölcsön

Ujabb hírek a jegyzésekről

Az Osztrák-Magyar Bank debreceni fiókjánál a nemzeti hadikölcsönre 1.460.000 koronát jegyeztek.

Kiss György, a református ismétlődő iskola igazgató-tanára ma délelőtt megjelent az Alföldi Takarékpénztárnál és bejelentette, hogy a vezetése alatt álló iskola növendékei a saját maguk spontán elhatározásából 50 koronát gyűjtöttek össze és átadták neki a hadikölcsön céljaira. Mivel a jegyzések ideje már leteit, az Alföldi Takarékpénztár a sajátjából adott át egy 50 koronás címletet, hogy az ismétlődő iskola hazafias növendékeinek felbuzdulása elérhesse célját. — Kiss György igazgató a református kollégium javára helyezte el a kötvényt.

Balmazújvárosról írják nekünk, hogy az ottani lelkes hazafiak kiváló készséggel vették ki részüket a nemzeti kölcsön jegyzéséből. A Balmazújvárosi Takarékpénztár után a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjához több mint 80.000 korona jegyzés érkezett. Jegyeztek többek közt: Tóth Bálint 12.000, Legelőbirtokosság 10.000, Illyés Endre ev. ref. lelkész 6.300, Pápay Lajos, Király István 5—5.000, Kovács Ferenc főjegyző, Csige József 4—4.000, Balmazújváros község, Lovász Mihály, Takarékpénztár 3—3.000,3—3.000, Polgári Kör, Posta János, Csige Sándor, Oláh János, Eisnitz József 2—2.000, Szabó Lajos 1.500, Incze Antónia tanítónő, dr. Fischer Ignác, Csige István, özy. Földessy Jánosné, Béres József, Tóth István, Szabó János 1.000—1.000, Szives Imre 600, id. Friedländer Mór, Tar János, Függelenségi Kör, G. Tóth István, Hajdu Sándor 500—500 korona.

A pénzügyminiszter elismerése a magyar sajtónak

Teleszky János pénzügyminiszter a következő levelet intézte az újságíró-egyesületek elnökeihez, köztük Száva Gyulához, a V. H. O. Sz. elnökéhez:

Nagyságos Uram!
A hadi szükségletek fedezése céljából kibocsátott 1914. évi 6%-os magyar királyi adómentes állami járadék-kölcsön jegyzése folyó hó 23-ával lezárván, megállapítható, hogy a hadikölcsön jegyzése teljes sikerrel járt.

Ez az eredmény, amely a jogosult várankozásokat messze felülmutta, egyrészt nagyszerű próbatétele a nemzet gazdasági erejének, másrészt ékesen szóló bizonyága a nemzet minden rétegét átható hazafias áldozatkészségnek.

A nemzet által ekként az állam rendelkezésére bocsátott tőkék a harcmezőn folyó küzdelmünk sikerének egyik döntő fontosságú tényezői lesznek és egyben gazdasági és pénzügyi viszonyaink jövőjébe kedvező alkulásának biztos zálogát képezik.

A hadikölcsön eme kétségtelen sikerének megállapítása alkalmával nem mulasztatom el kiemelni azt, hogy ennek az öröndetes eredménynek elérésében hazafias sajtónak kiváló rész illeti. A magyar sajtó teljes mértékben átérzve a kibocsátásra kerülő hadikölcsön nagy nemzeti és pénzügyi jelentőségét, odaadó lelkesedéssel karolta fel a hadikölcsön ügyét és fáradhatatlan buzgalommal, kiváló közigazgatási tudással és érzéssel a hadikölcsön sikeréhez fűződő fontos szempontok és a figyelemreméltó különböző gazdasági érdekek tapintatos összeegyeztetésével a toll egész tartalmát latbavetette, hogy a hadikölcsön kibocsátását teljes pénzügyi és közigazgatási siker koronázza.

Amidőn örömmel ragadom meg ezt az alkalmat, hogy Nagyságod, mint a „Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének” elnöke előtt a magyar sajtónak eme nagy nemzeti érdeket szolgáló és kiváló jelentőségű becses közreműködéséért elismeréssel adózom, egyben kérem Nagyságodat, hogy hálás köszönetemet szíveskedjék tolmácsolni a magyar sajtó minden munkásának azért az önzetlen, lelkes támogatásért, amelylyel a pénzügyi kormányzat a hadikölcsönrel kap-

csolatos céljait teljes megértéssel és nagy odaadással mozdították elő.

Fogadja Nagyságod kiváló tiszteletem nyilvánítását.

Teleszky János s. k.

HIREK

József főherceg hadtestparancsnok lett

Budapest, november 26. *József főherceget*, aki eddig mint egy gyaloghadosztály parancsnoka az északi harctéren működött, a király egy hadtest vezetésével bizta meg. — Ebből az alkalomból József főherceg lendületes parancsban vett búcsút hadosztályától, amelynek szivből fakadó hangja mély benyomást és nagy lelkesedést keltett az őt istenítő csapataiban. József főherceg hadosztályparancsa így hangzik:

— Amilyen megtisztelő és öröndetes reám nézve a legfelsőbb bizalom megnyilatkozása, olyan kimondhatatlanul nehezemre esik búcsút vennem az én kedves hadosztályomtól.

Csaknem négy hónapja, hogy mi, tiszték és legénység, mint hűséges bajtársak, együtt harcolva legkegyelmesebb urunkért és a hazáért, eltelve attól a rendíthetetlen akarattól, hogy föltétlenül győzelmet arassunk, végig küzdöttük ezeket a nehéz idöket. Szívvel-lellekkel összeforrva veletek mondom mindnyájatoknak: *Isten vezéreljen benneteket újabb győzelmekre, isten óvjon mindnyájatokat, a kik drágábbak vagytok nekem, mint a saját gyermekeim.*

Kérlek benneteket és szilárd meggyőződésem, hogy mindig meg is teszitek: *harcoljatok tovább is olyan hősiességgel, mint eddig. Férfias büszkeséggel tölthet el az a tudat, hogy ilyen vitéz hadosztályhoz tartoztam, győzelmekre vezethettem, melyeket isten nevében vívtunk ki.*

Ha majd visszatértek édes hazátokba, büszkeséggel gondolhattok vissza ezekre a nehéz idökre, melyeket olyan kimondhatatlan hősi módon töltöttetek el, amint én hűséges, hálás emlékezetemben tartalak meg mindnyájatokat.

Mélyen megindulva gondolok a sok hősrre, akik a csatatéren találtak istenben örök nyugalmutat.

Vitéz bajtársak! Föl, isten nevében új győzelmekre, amelyeknek híre mindig büszke örömmel fog engem eltölteni.

József főherceg.

— A jövedelmi pótdadó lajstromok közszemlén. A városi adóhivatal a következő hirdetményt teszi közzé: Az 1914. évi föld-s házadó utáni általános jövedelmi pótdadó nyilvános számadásra kötelezett vállalatok s intézetek adója és a hadmentességi díj kivétési lajstromok az 1909. évi XI. t.-c. 4. §., illetve ennek végrehajtása tárgyában az 1913. évi VI. t.-c. 2. §. alapján a pénzügyminiszterium által 1913. évi 50.000. szám alatt kiadott utasítás 29. §-ának megfelelően 1914. évi november hó 27. napjától 1914. évi december hó 4. napjáig 8 napig oly célból tétetnek ki a városi adóhivatalnál kerületenként közszemlére, hogy azokat mindenki megtekinthesse. A lajstromnak ez a kitétele azon felebbezési határidőre, melyet az 1909. évi XI. t.-c. 15. §. szabályoz, nincsen kihatással, melynek alapján a felebbezést a kivett adók ellen a közigazgatási bizottság adóügyi bizottságához intézve, az adóívnek kézbesítését, illetőleg az adóívnek el nem fogadása

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-31.

Pénteken Szombaton Vasárnap
november hó 27-én, 28-án, 29-én

" SZENZÁCIÓT KÉLTŐ UJDONSÁGOK "

A CITADELLA KÉME

Kémkedési történel 3 felvonásban. Pamberton
"A kronstadti kém" világhírű regénye után készült művész felvétel.

Háborus aktualitások. A legújabb harctéri felvételek mozgóképekben.
Az egér. Természettudományi felvétel.
L-pke báci és a légy. Vigjáték.
Erősebb mint Sherlock Holmes. Kacagató trükk felvétel.
Feg. verzejban. Amerikai dráma.
Lucy rossz álma. Humoros.

Eldadások ma, pénteken este 6 órától folytatódólag bemenettel.
Rendes helyárak.

vagy egyébként kézbesíthetlensége esetén megkísérlett kézbesítést követő 15 nap alatt a pénzügyigazgatóságához nyújtandók be.

— **Réthy László dr. halála.** Debreczenben is igen sokan ismerték az országos nevű humoros poétát, Réthy László dr. nemzeti muzeumi igazgató-őrt, a numizmatikai osztály vezetőjét, ki „Löwy Árpád” álnév alatt irta szellemes verseit. Debreczenben is tartott többször az utóbbi években felolvasást. Réthy dr. tavaly vonult nyugalomba, azóta vejejénél, Uray József aradi járásbírónál lakott. Pár hónapja régi gégebaja kiújult s ez vitte sirba a neves poétát 63 éves korában. Uray Sándor és Szele György debreczeni lelkesekhez Réthy dr. rokonai kötelek füzte.

— **A kereskedelmi- és iparkamara hivatalos órái** a hadiszolgálat érdekeire való tekintettel további rendelkezésig délelőtt 8 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig tartanak.

— **Elparentált őrnagy, aki hadikölcsönt jegyez.** Szeptemberben a Drinamenti nagy harcok idején híre kelt és a hirt hivatalosan is megerősítették, hogy Beniczky Lajos őrnagy, a pécsi 19. honvédgyalogezred kaposvári zászlóaljának parancsnoka hősi küzdelem után elesett. A szomorú híre most örvendetes cáfolat érkezett és pedig igen autentikus információ alapján. Tevely Béla dr. ügyvéd, a somogy megyei takarékpénztár vezérigazgatója ugyanis értesítést kapott, hogy Beniczky őrnagy a minap közölte Okolicsányi balassagyarmati ügyvéddel, hogy sebesülten szerb fogságba került, már jól érzi magát és hogy Okolicsányi ügyvédet fölkeri, jegyezzen a somogy megyei takarékpénztárnál levő folyószámlájára 500 koronát a hadikölcsönből. Ennél ékeesebb demontit nem is adhatott volna halála hírére Beniczky őrnagy.

— **Adomány a népkonyhának.** A debreceni Kölcsonös Segélyező Egylet 100 koronát adományozott az izr. négyesületi népkonyha számára. Az adományért köszönetet mond dr. Balányi Miklósné elnök.

— **Egy vidéki primadonna, aki százezer koronát jegyzett a hadikölcsönből.** A fővárosi nagy bankok kimutatásában, ahol a hadikölcsön jegyzéseket sorolják föl, szerepel ez a név is: *Diósi Nusz, Arad, 100.000 korona.* Ami azt jelenti, hogy az aradi színház primadonnája százezer korona hadikölcsönt jegyzett, még pedig a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankban. Ha végiggondoljuk, hogy színpadi hírességek közül kinek a nevét és mekkora összeggel olvastuk a hadikölcsön listáin, megállapítható, hogy az aradi primadonna messze elhagyta fővárosi pályatársnőit a vagyonsodás és a hazafias áldozatesszég terén.

— **A beregi élelmiszeruzsorások.** A rendőrhatalóságok mindenütt s némely helyen különösen szigorúan ügyelnek, hogy az élelmi cikkek árusítói a közönséget meg ne sarcolják. Bereg vármegye alispánja például tegnap 43 ilyen kihágási ügyet tett át a debreceni kereskedelmi- és iparkamarához véleménymondás végett.

— **A halott tisztek zsebe.** A „Die Weissen Blätter” közli a következő hangulatos rajzot: A harctéren, közvetlenül egymás mellett, két tisztet találtak. Annyira közel voltak egymáshoz, hogy az ember a halál távolságát elfeledte közöttük s úgy vélte, hogy két tiszt alszik egymás mellett. De azok, — akik távol egymástól s most a halálban találkoztak — még itt is idegenek voltak egymáshoz, az egyik porosz, a másik halott orosz tiszt volt. . . . A katonák kikutatták a halottak zsebeit, mint ahogy szokás temetés előtt. Nem lesz-e üzenet egy bánatos anyának, egy sötétszemű jegyesnek, egy tisztaszivű barát-nak? . . . Először a porosz tisztet kutatták ki. Zsebeiben Goethenek olcsó kiadását, egy Szűz Mária képet, a „Berliner Tageblatt”

egyik számát, pénzt, cigarettát s egy levelet találtak, amelyben a porosz tiszt menyasszonyától bucsuzik. . . . Most az orosz tiszt került sorra. Zsebeiben: parfümös üvegcskéket, arcképeket, sok pénzt, körömpiszkálót, fésűt, bajuszpedrőt, puderes szarvasbőrt, a kabát belső zsebében pedig, közel a kozáktiszt szívéhez, egy ökölvastagságu kancsukát találtak.

A debreceni segítő-akció

Az Árpád-téri parókháialis kör a katonákért

Az Árpád-téri parókháialis körben nagyobb mozgalom indult meg a katonák meleg ruhával leendő ellátására. Már eddig is sokan adakoztak s a begyűlt összegből meglehetősen alóruháknak való anyag be is szereztett. — *Zih Sándor* lelkész ezúton felkéri azon jóindulatú nőket, kik hajlandók volnának e ruhák megvarrásában segédkezni, szíveskedjenek az anyagért az Árpád-téri parókháira elfáradni, lehetőleg a délelőtti órákban.

Ruhakiosztás

Az izr. négyesület varróműhelyében vasárnap délután 2 óraker lesz az első ruhakiosztás. Száz leánygyermek számára való ruha és fehérmű, csupa saját készítmény, kerül kiosztásra ez alkalommal az egyesület helyiségében, Piac-utca 26. sz. alatt, I. emelet. Ugyanott lehet előre jelentkezni. A kiosztás a jelentkezés sorrendjében, első sorban hadbavonultak hozzátartozói számára fog történni. A kiosztásnál a négyesület vezetősége szívesen látja az egyesületi tagokat és az érdeklődőket.

Aranyért vasat

A katonák családjainak segélyezésére arany- és ezüst tárgyakat adományoztak: Ungár Vilma, N. V., Östreicher Ilona, Nagy Sándorné, Kádár Dezső, Csendes Róza, Bonafortunátóné, Seress Mária, Conztn Jossy, Kiss István, Harangi János, Horváth Mihályné, Tiszai Ilonka, Fuchs Jolán, Kohn Józsefné, Rottmann Hermina, Freudenfeld Józsefné, Faragó Margit, Kiss Sándor, Csomor Gyuláné, Papp Imréné, Szabó Józsefné, Dicker Szeréna, F. J., F. S., Friedmann Samuné, Erdei István, Farkas Róza, Harsányi Margit, Iván Mihályné, Muczek Anna, Wallerstein Stefi, Wallerstein Bözsi, Wallerstein Aladár, Juhász Gyula, N. N., Gaál Irén, Kovács Katica, Bakoss Gabriella, Bakoss Lenke, ifj. Bakoss István, Faragó Juliska, Kovács Józsefné, Kovács János, Molnár Róza, Kohn Margit, Kohn Ilona, Vigdranovits Sári, Jobbágy Rózsika, Grünherger Józsefné, Vass Zsófi, Barna Zsuzsika, Szabó Józsefné, Lengyel Lacika, Lapát Vilma, Grünfeld Margit, Katz Ilona, Ladányi Rál, Füvesi Lilly.

URANUS

Korona-Passage Telefon 3-28.

Pénteken — Szombaton — Vasárnap
november hó 27-én, 28-án, 29-én

Agyáva fegyvere

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

HÁBORUS HIRADÓ

Aktuális mozgófényképek az összes harcterekről.

Az estfogl. Természeti felvétel.
Pótlólag fogadás. Bohózat.
A boldogság felé. Életkép.
A pártjáró Jonson. Kacagtató.
Ha Agoston kiraly lenne. Humoros.

Előadások ma, pénteken este 6 órától folytatódólag bemenettel.

Rendes helyárak.

Vidékről
apróhirdetéseket legelőszerebb postautalványval feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben esatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Jelleg leveleket
csakis kell igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Ujság telefon száma:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

DEUTSCH-
Szletakben tessent vaj, Andrássy vaj, irás val és grange vajas litól turó mindennap kapható.

SZEGEDI PAPRIKA-
különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENO fűszer- és gvarmatáru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Két
használt zongorát, egy írógépet keres a Kálvineum. Ajánlatok egyetemi rektori irodába adandók.

Órész
átadó 4 szobás lakás központi fűtéssel iparkamara-palotában, első kapu, házmesternél. — Ugyanott elköltözés miatt eladó villamos parkettköfe, villanymotor, ebédlőasztal, gyermekkosci, kerti pad.

Képes
harci da'ok többféle szöveggel viszonteladónak nagy kedvezményvel. — Megrendelhető Debreczenben, Piac utca 49. sz. alatt, I. udvar I-ső első emelet, könyvkiadóhivatalban.

Tábori borítékok
2 fillérjével kaphatók a kiadóhivatalban.

Falsz Károly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41.
Mérték után készítek tiszt uraknak és egyéves önkénteseknek cipőt és szímmat szabályszerűen. — Raktáron tartok műhelyben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

Felhívás!
A Herkules Kapocgyár Részvénytársaság feloszlását közgyűlésileg elhatározván s felszámolókként rendeltetvén ki, felhivatnak a társaság hitelezői, hogy követeléseiket e felhívás harmadik megjelenését követő hat hónap alatt érvényesítsék.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Őszi és téli divatkelme-ujdonságok
Flanellek ↔ Mosóvelecek

NAGY RAKTÁRA

A debreceni honvéd gyalogezred
sebesülteinek névsora megjelent. Kapható a dohányszékben és Csapó-utca 10. sz. és Piac-utca 49. sz. alatt.

Zománc
címűtábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Kapucodulák
bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

Lakbérleti szabályzat
kiadó cédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

Makulatur papíros
kapható a kiadóban.

2-3

uri embert

teljes ellátásra (kóser koszt) elfogad özv. Klein Dávidné, Arany János-utca 16. szám.

Elesett és sebesült

NEMZET HŐSEI KÉPES ARCKÉP-FÜZETJE

megérkezett.

Kapható 10 fillérért

PIACZ-U. 49.
szám alatt Papp M. néli, I-ső emeleten.

ELADÓ

vagy

bérbe kiadó

egy jó forgalmu

lakatos-műhely

katonasághoz bevonulás végett.

Pacsirta-u. 47.